Päivähoitoyksikkö / toimipiste	Toimintakausi
Vuorilinna-Raitti/Raitin toimipiste	2019-2020
Osoite: Kaarelan raitti 1, 00430 Helsinki	
Puhelin: 0931021917 / 0931021985	Sähköpostiosoite: pk.vuorilinna@hel.fi
Päivämäärä jolloin esiopetuksen toimintasuunnitelma on käsitelty ja hyväksytty: 8.11.2019	Päiväkodin johtajan allekirjoitus ja nimenselvennys: Raila Tiainen-Ala-Maunus, aluepäällikkö (vanha lomake)

Oppimisympäristön ja pedagogisen toiminnan kuvaus
(ryhmät, esiopetuksessa olevien lasten määrä, tilat, pedagogiset tai toiminnalliset ratkaisut ja painotukset)

Raitilla on kolme esiopetusryhmää joista Raitinkulmassa on 19 lasta, Urban eskarissa 14 lasta ja Raitin eskareissa 12 lasta. Urban eskari on liikkuvan eskarin ryhmä. Toiminnassa painotetaan media- ja ympäristökasvatusta sekä monipuolista ilmaisua, joiden kautta käsitellään eri oppimiskokonaisuuksia.

Laaja-alainen osaaminen
(mitä toimipistekohtaisia asioita ja toteuttamisen tapoja, miten lapset osallistuvat ja vaikuttavat toiminnan ja oppimisympäristön suunnitteluun?)

Lapsia kuunnellaan päivittäin ja heidän kiinnostuksen kohteensa otetaan huomioon toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa. Lasten osallisuus näkyy mm. yhteisissä kokouksissa ryhmittäin; lapsi nähdään aktiivisena toimijana ja hänellä on mahdollisuus suunnitella ja tehdä itseään kiinnostavia asioita. Toimintaympäristö muokkautuu tarvittaessa lasten leikkien mukaisesti, ja toimintamme ei ole sidottua sisätiloihin. Lapset ovat osallisina retkien suunnittelussa mm. äänestyksen muodossa.

Oppimiskokonaisuudet, teemat, projektit

Esiopetusryhmissämme painotetaan ympäristökasvatusta (esim. metsäretket ja lähiympäristöön tutustuminen), ulkona liikkumista eri muodoissaan ja tilaa lapsen leikille. Koko helsinki on toimintaympäristönämme ja näin lapsi oppii käyttämään monipuolisesti kaupungin tarjoamia palveluja. Kannustamme omatoimisuuteen, itsenäiseen ajatteluun ja itseilmaisuun. Pidämme tärkeänä kykyä hahmottaa syy-seuraussuhteita ja tuemme niiden hahmotuskyvyn kehittymistä. Teemat ja niihin liittyvät toteutettavat projektit muokkautuvat lasten kiinnostuksen kohteiden mukaan. Oppiminen on kokonaisvaltaisesti eheytettyä; esim. metsäretkellä saatamme käsitellä matematiikkaa, kielellisiä taitoja, motoriikkaa, sosiaalisia taitoja, draamakasvatusta ja tunnekasvatusta.

Urban eskarit ovat mukana ”Huipulle”-pilotissa, jossa monialaisia oppimiskokemuksia yhdistetään elokuvan tekemisen vaiheisiin. Pilotissa hyödynnetään media- ja teknologiakasvatusta, jossa painoarvo on lasten osallisuudella. Yksikkömme on mukana Turun yliopiston johtamassa Inno Play- hankkeessa, joka tukee käsityö- ja teknologiaoppimista varhaiskasvatuksessa.

Toiminnan dokumentointi ja arviointi

Kuvaamme ja videoimme toimintaa yhdessä lasten kanssa. Kamerat ja tabletit ovat myös lasten käytössä. Viikoittain kokoonnumme yhteisen palaverin muodossa, jossa vaihdamme kokemuksia ja ideoita muiden ryhmien aikuisten kanssa sekä suunnittelemme ja arvioimme toimintaa.

Lasten kanssa tutkitaan sitä, mitä on aiemmin käsitelty ja opittu, tällöin uusi oppiminen rakentuu luontevasti aiemmin opitun päälle. Näin lasten motivaatio oppisisältöjä kohtaan säilyy ja kasvaa. Lasten kanssa toimintaa arvioidaan päivittäin yhteisten toimintatuokioiden jälkeen, sekä eskarikokouksissa ja lasten haastatteluissa (leops).

Huoltajien osallisuus

Juttelemme päivittäin huoltajien kanssa lapsen päivästä. Näissä tilanteissa lapsella on itsellään mahdollisuus kertoa siitä, mikä päivässä oli hänen mielestään merkityksellistä. Viikon päätteeksi lähetämme sähköpostitse viikkoviestit, jossa kerromme ja avaamme viikon tapahtumia, toimintaa ja lapsia askarruttaneita asioita. Syksyisin järjestämme ryhmittäin yhteistyöillan, jossa kerromme toiminnastamme ja arvoistamme, sekä keskustelemme huoltajien kanssa esiopetuksesta. Toimintakauteen sisältyy myös lukuisia lasten ja vanhempien yhteisiä tapahtumia (esim. joulu- ja kevätjuhlat, äitien- ja isienpäivä) ja jokaisen huoltajan/huoltajien kanssa LEOPS-keskustelu pidetään kaksi kertaa toimintakauden aikana. Huoltajat voivat osallistua toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen tuomalla esiin omia vahvuuksiaan ja osaamistaan (esim.osallistuminen retkille, vierailut vanhempien työpaikoille jne.)

Yhteisöllinen oppilashuolto
(opetusryhmien hyvinvointi, kiusaamisen ehkäisy, sukupuolten tasa-arvo)

Yhteisenä tavoitteenamme on hyvinvoiva lapsi. Vuorovaikutustaitoja harjoitellaan päivittäin kaikissa tilanteissa. Puutumme mahdollisiin konfliktitilanteisiin ja kiusaamistapauksiin välittömästi ja keskustelevalla lasta ohjaavalla otteella. Ryhmien kesken on laadittu yhteiset eskarisopimukset liittyen mm. siihen, mitä tarkoittaa kaverina oleminen, käyttäytyminen ja millä tavoin kaikkien tulee sopimuksia kunnioittaa, jotta kaikilla on hyvä ja turvallinen olla.

Lasten vahvuuksiin kiinnitetään huomiota ja niitä käsitellään Kaisa Vuorisen ”Huomaa hyvä”-toimintakorttien avulla. Ryhmien aikuiset kiinnittävät erityistä huomiota positiiviseen ja kannustavaan puheeseen.

Käsittelemme tasa-arvoa ja sitä, mitä se tarkoittaa päivittäin kaikessa toiminnassamme. Lasten kykyjen kehittyminen ja valintojen tekeminen ilman sukupuoleen sidottuja roolimalleja, ennakko-odotuksia ja rajoituksia on yksi tasa-arvokasvatuksemme pääperiaatteista.

Oppilashuoltoa toteutetaan yhteistyössä päiväkodin johtajan, esiopetuksen kuraattorin ja psykologin kanssa.

Eri kieli- ja kultturitaustaisten lasten suomi toisena kielenä opetuksen järjestelyt ja äidinkielen tuki

Kuvallinen kommunikaatio kaikissa arjen tilanteissa (esim. pukeminen, ruokailu, eskarin toimintatuokiot) ja lisäksi yksilöllisten kielellisten tarpeiden huomiointi. Pienryhmätoimintamallin hyödyntäminen toiminnassa, esim. pienet leikkiryhmät ja s2-ryhmät, joissa eri leikkien ja pelien kautta opitaan yhdessä. Harjoitellaan monipuolisesti sanastoa, joka on lähellä lapsen arkea mm. nimetään vaatteita, ruokia ja koulusanastoa tulevaa kouluvuotta ajatellen. Digitaalisia oppimisvälineitä hyödynnetään (koodattavat robotit sekä iPadin eri opetuspelit ja ohjelmat). Aikuinen toimii kielitietoisena mallina ja käyttää selkeää ja rikasta kieltä. Lapsen oma kotimaa ja –kieli sekä kulttuuri tuodaan näkyville ja huomioidaan toimintaa suunnitellessa ja oppimisympäristöä rakennettaessa. Huoltajien kanssa keskustellaan oman äidinkielen tärkeydestä suomen kielen oppimisen pohjana.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestelyt esiopetuksessa

Valmistava esiopetus (4h/vko) on järjestetty ajalla ma-to klo 9-14. Valmistavassa esiopetuksessa ja sen suunnittelussa otetaan huomioon lapsen oma äidinkieli ja kielelliset taidot sekä suomen kielen lähtötaso. Toiminta kuvitetaan ja kielitietoinen aikuinen mallintaa toimintaa (ilmeet, eleet). Jokaiselle lapselle kirjataan leopsin yhteydessä suomen kielen opintosuunnitelma. Alueen s2-opettajaa konsultoidaan.

Yleistä, tehostettua ja erityistä tukea saavien lasten esiopetuksen järjestelyt

Huoltajille kerrotaan yksilölliseen koulun aloitukseen liittyvistä asioista ja kuulemismenettelyistä.

- yksilölliset tehostetun ja erityisen tuen suunnitelmat kirjataan lapsikohtaisiin suunnitelmiin.
- moniammatilliseen arviointikeskusteluun osallistuvat päiväkodin johtaja, varhaiskasvatuksen opettaja, esiopetuksen kuraattori ja psykologi, kiertävä varhaiskasvatuksen erityisopettaja sekä tarvittaessa suomi toisena kielenä – opettaja, neuvolan terveydenhoitaja tai muu asiantuntija

Lapsia kuunnellaan ja heidän yksilölliset tarpeensa otetaan huomioon jo toiminnan suunnittelussa. Tavoitteenamme on lapsi, joka kokee toimintaympäristön turvalliseksi ja viihtyisäksi ja kokee olevansa osa ryhmää. Kiinnitämme erityistä huomiota lasten kannustamiseen arjen toiminnoissa sekä siihen, että hän saa tarvittaessa apua ongelmatilanteissa.

Moniammatillinen arviontikeskustelu (keskusteluun osallistuvat päiväkodin johtaja, varhaiskasvatuksen opettaja,kveo, tarvittaessa suomi toisena kielenä -opettaja, neuvolan terveydenhoitaja tai muu asiantuntija) Päiväkodin johtaja Salla Lintunen, varhaiskasvatuksen opettajat Maria Lähdesmäki, Soile Lehtonen, Anna Kopalina-Kirsi ja Krista Välkkilä	Keskustelun päivämäärä 10.09.2019
Esiopetuksen ja perusopetuksen välinen yhteistyö (Esi- ja alkuopetuksen yhdessä oppimisen suunnitelma) Liite	Suunnitelman päivämäärä 11.9.2019

Muut yhteistyötahot

Neuvola, terveyskeskus, lastensuojelu, Kannelmäen seurakunta, S2- lto Minna Lehtovuori-Ahonen, kelto Taina Koivula, esiopetuksen kuraattori Noora Mäkinen ja esiopetuksen psykologi Karri Villanen